

μερίδα

μερίδα, η, ουσ. [<αρχ. μερίς <μέρος]. **1.** μερίδιο, μεράδι, μοιράδι, μερτικό: «πόσα λεφτά πέφτουν στη μερίδα μου;». **2.** συγκεκριμένη ποσότητα φαγητού: «βάλε μου μια μερίδα κεφτέδες». **3.** τμήμα ενός συνόλου: «μια μεγάλη μερίδα του λαού ψήφισε το τάδε κόμμα». **4.** ειδικός λογαριασμός: «στείλε μου το εμπόρευμα και χρέωσέ το στη μερίδα μου».

- η *μερίδα του λέοντος*, μερίδιο πολύ μεγαλύτερο από όλα τα άλλα: «όλοι δουλεύουμε ίδιο σκληρά, αλλά αυτός παίρνει πάντα τη μερίδα του λέοντος». Αναφορά στον Αισώπειο μύθο: *Λέων, όνος και αλώπηξ*.

- *μισή μερίδα, α.* (ειρωνικά ή υποτιμητικά) άνθρωπος πολύ κοντός και αδύνατος, άνθρωπος μικροκαμωμένος και για το λόγο αυτό καθόλου υπολογίσιμος ως αντίπαλος σε μια δυναμική αναμέτρηση: «είναι ντροπή να τα βάλω μ' αυτό το ανθρωπάκι, γιατί είναι μισή μερίδα». **β.** άνθρωπος ανάξιος λόγου, ασήμαντος, τιποτένιος: «είναι ποτέ δυνατόν να κάνω παρέα με μισή μερίδα άνθρωπο!». **γ.** λέγεται ειρωνικά ή υποτιμητικά και για μικρό παιδί, που απαξιούμε να το πάρουμε στα σοβαρά: «επειδή είσαι ακόμα μισή μερίδα, δε θα λες τη γνώμη σου, όταν μιλούν οι μεγάλοι». Συνών. *μισή μπουκιά (β) / μισοριζιά / μισή πιθαμή (β) / μισοπιθαμή κ. μισοπιθαμής*. **δ.** ελάχιστη μηδαμινή ποσότητα: «περιμένεις να χορτάσω μ' αυτή τη μισή μερίδα που μου 'βάλες;». Συνών. *μισή μπουκιά (α)*.

- *μισή μερίδα άνθρωπος ή μισής μερίδας άνθρωπος*, βλ. φρ. *μισή μερίδα*. Συνών. *μισή μπουκιά άνθρωπος ή μισής μπουκιάς άνθρωπος / μισή πιθαμή άνθρωπος ή μισής πιθαμής άνθρωπος*.

- *περνώ στη μερίδα του, α.* χρεώνω στον ειδικό λογαριασμό του: «πάρε ό,τι θέλεις και θα το περάσω στη μερίδα σου». **β.** προσχωρώ στην πολιτική του παράταξη: «κι εσύ πέρασες στη μερίδα του τάδε;».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας